

Dil ve Edebiyat Araştırmaları, S.7, ss. 113-134

**Ahmet Midhat Efendi'nin Romanlarında
Dil Öğrenimi ve Yabancı Dile Bakış
Ahmet KOÇAK***

Özet

Son iki yüzyılda Türk insanının düşünce yapısında ve davranışlarında yeni bakış açıları kazandıran unsurlardan birisi de Batı dillerinin Türk aydını tarafından modernleşme arayışı olarak öğrenilmesi ve sonra ona ait fikrî ve edebî eserlerinin okunması, onlardan tercüme yapılmasıdır. Avrupa ile ilişkilerin artması neticesinde, zaman içinde etkin bir şekilde Batı dillerini bilen ve bu dillerden tercüme yapabilecek insan ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Devlet içinde yeterli sayıda yabancı dil bilen insan bulunamadığı için, Avrupa dillerinden eserler tercüme edilmesi, özellikle devlet kapısında çalışanlara yabancı dil öğretilmesi maksadıyla Tercüme Odası gibi kurumlar açılmıştır. Daha sonra giderek bir ayrıcalık kazanma, üstün görünme aracına dönüşen yabancı dil öğrenme ve beraberinde gelişen Avrupa'ya/Batı'ya özenme, sosyal hayatın bir aynası olarak en geniş şekilde romanlara yansımıştır. Bu makalede Türk edebiyatının pek çok alanında öncüsü olduğu gibi, hikaye ve roman vadisinde de ilk örnekleri veren, vefatının yüzüncü yılını andığımız Ahmet Midhat Efendi'nin romanlarında dil eğitimi, yabancı dile bakış gibi konular ele alınıp incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Ahmet Midhat Efendi, Batı/Avrupa dili, yabancı dil, dil eğitimi, modernleşme.

* Öğr.Gör.Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü-İSTANBUL

Perspectives Towards Language Teaching And Foreign Language In Ahmet Midhat Efendi's Novels

Ahmet KOÇAK

Abstract

One of the elements which provided new insights in Turkish people's frames of minds and behaviours in the last two centuries has been that the western languages have been learnt by the Turkish intellectuals as a way of search for modernisation and then intellectual and literal works of them have been read, translations have been done. As a result of increasing relations with Europe, the need for people who speak the western languages and are able to translate effectively from these languages in time. Since there were not enough people who could speak foreign languages within the state, institutions like chambers of translation were established in order to literal works of European languages be translated, especially to teach foreign languages to the officers who work at government offices. Then learning foreign languages which gradually turned into obtaining a concession, a tool of being superior and aspiring to developing Europe/Western were reflected in the novels extensively as a mirror of social life in the broadest terms. In this article, topics like perspectives towards the language teaching, foreign languages in Ahmet Midhat Efendi's novels will be dealt with. He was not only a pioneer in many fields of Turkish literature, but also he wrote the first examples of stories and novels, and we commemorate the centenary of his passing away.

Keywords: Ahmet Midhat Efendi, Western/European language, foreign language, language teaching, modernisation.